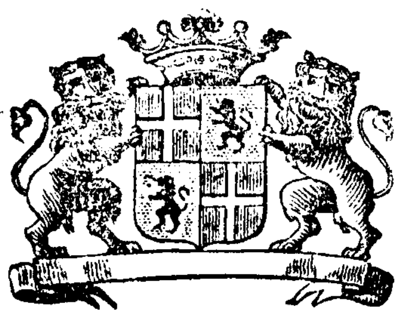
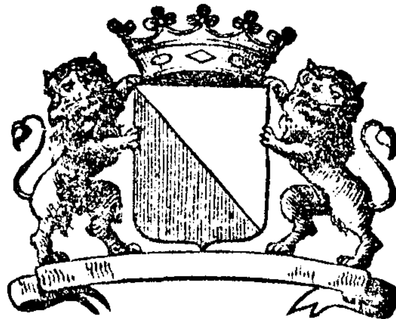
A°. 1857. N°. 294.

VRIJDAG — 11 DECEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

UTRECHT 11 December.

Gister hebben de verkiezingen in België plaats gehad. De stembussen worden daar dadelijk na afloop der stemming geopend; men kent daardoor op den dag zelven den uitslag. Naar de eerste tijdingen is die, gelijk men verwachtte, ten gunste der liberalen uitgevallen. In alle groote steden, Brussel, Gend, Antwerpen, Luik, Brugge, Bergen, Doornik, enz. is de klerikale partij geslagen; deze heeft natuurlijk in eenige landelijke distrikten gezegevierd, terwijl zelfs in enkele distrikten haar de overwinning niet werd betwist. De regering zal echter in de kamer eene krachtige meerderheid hebben, en de liberale politiek is in Belgie dus hervestigd. Dat de uitkomst in België groote vreugde zal wekken, is te begrijpen. Te Antwerpen werden gister de vlaggen ontrold en illuminatie-toebereidselen gemaakt. In Brussel, waar de overwinning der liberalen geheel zeker was, zal niettemin de vreugde niet minder zijn bij 't ontvangen der tijdingen uit de overige distrikten. Maar ook buitenslands zal men met groote ingenomenheid den goeden uitslag der Belgische verkiezingen vernemen. Hadden de klerikalen gezegevierd, de overmoed der priesterpartij, die reeds zoo groot was geworden, zou geene perken meer gekend hebben. Wat de toekomst voor Belgie dan had kunnen opleveren is niet te voorzien; zeker ware die zeer duister geweest. Maar ook naar buiten had een zegepraal der klerikalen ongetwijfeld heilloos gewerkt. Wij mogen ons daarom zeer verheugen in den afloop. Morgen zal ons stellig de stand der partijen juister bekend wezen, en de waarschijnlijke meerderheid, waarover het nieuwe kabinet in de Kamer zal te beschikken hebben.

De laatste tijdingen uit Indië hebben in Engeland min gunstigen indruk gemaakt. Intusschen zijn die door nader ontvangen mail-berigten ten volle bevestigd. *Outram's* leger is zeer gedund en *Havelock's* stelling uiterst hagchelijk. In Audh staan de meeste grondbezitters onder de wapenen. De in Indië aankomende versterkingen arriveerden derhalve zeer van pas.

De gezondheidstoestand van den koning van Pruissen wordt beter: wat er echter zal worden van het voortduren van het bestuur van den prins *van Pruissen* en of werkelijk een vast regentschap zal worden ingesteld schijnt nog onzeker. De berigten dienaangaande zijn vrij tegenstrijdig.

De finantiële krisis te Hamburg schijnt eenigzins tot staan te komen. Van alle kanten heeft men getracht tot leniging van het kwaad mede te werken. Zelfs de Oostenrijksche regering heeft de benarde stad met 10 millioen mark zilver bijgesprongen. De gevolgen van het onheil zullen zich niettemin nog lang in geheel Duitschland doen gevoelen.

Gister heeft onze Tweede Kamer o. a. achtereenvolgens aangenomen de ontwerpen tot regeling van het fonds, voortspruitende uit koopprijzen van domeinen over 1857 en tot verdere regeling van het muntwezen in Indië, het laatste na levendige beraadslagingen en slechts met eene betrekkelijk kleine meerderheid. — Heden en morgen is er weder zitting. De Eerste Kamer vergadert thans ook dagelijks.

— Bij Z. M. besluit is benoemd tot regter-plaatsv. in de arr.-regtb. te Roermond, mr. *C. E. P. J. Strens*, prok. bij die regtbank.

— Bij Z. M. besluit is aan mr. *J. W. Römer*, op zijn daartoe gedaan verzoek, een eervol ontslag verleend als lid der komm. van adm. over de gevangenissen te Utrecht, onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekking bewezen diensten; en zijn voorts tot leden derzelve komm. benoemd mr. *A. W. Wichers*, officier van justitie bij de arr.-regtb. te Utrecht, en mr. *L. W. A. Besier*, adv. en adj.-komm. ter sekretarie van het munt-kollegie aldaar.

— Bij besluit heeft Z. M. goedgevonden aan mr. *C. P. L. Brugmans*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als burgemeester der gemeente Buiksloot; en aan den heer *H. van Leeuwen*, als burgemeester der gemeente Oostzaan; en benoemd tot burgemeester der gemeente Posterholt, den heer *H. J. Dupont*.

§— Uit het verslag der komm. van rapp. der Eerste Kamer over het ontwerp van wet tot inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld, blijkt, dat men eene voortdurende schulddelging als het beste middel beschouwt, om tot eene doeltreffende verligting van de lasten des volks te geraken. In eene afdeeling is eenparig de wensch geuit, dat de regering zoowel in het belang van het rijk, als in dat van den handel, zoo spoedig doenlijk gebruik make van de magtiging bij deze voordragt aan haar te verleenen tot het aankoopen van schuldbrieven, ten einde de cirkulatie van het geld in de tegenwoordige omstandigheden te hulp te komen.

Vrij algemeen heeft men zich bij het onderzoek in de afdeelingen van het ontwerp tot wijziging der regten op den in- en uitvoer van visch, met deze voordragt, als maatregel van overgang, kunnen vereenigen.

Op een aantal andere wetsontwerpen zijn in de afdeelingen der Eerste Kamer geene opmerkingen van eenig aanbelang gemaakt.

:— Volgens resolutie van den Minister van finantiën staat het een handelaar vrij, eene op termijnen van krediet ingeklaarde lading steenkolen, in ligters in plaats van in een pakhuis te bergen, en kan hij in dit geval, bij de in te leveren aangifte, overeenkomstig het Kon. besl. van 3 September ll. (*Stbl.* n°. 105), een ligter als bergplaats opgeven. Alsdan is geen sprake van het geval, voorzien bij art. 22 van het besluit, en kan dus de aldaar bedoelde kosten van verifikatie, ten laste van hem, die den vrijdom geniet, ook niet te pas komen. Eindelijk, wanneer een ligter als bergplaats is opgegeven, moet de kreditering verleend worden, hetzij op den termijn van krediet, geopend wegens de lading, waarvan de kolen in den ligter zijn overgeladen, wanneer dit bij de ambtenaren bekend is, in welk geval zij zulks op het biljet tot inslag vermelden, of anders op den laatst geopenden termijn van krediet.

:— Daar het den minister van financiën is voorgekomen, dat er eenige onzekerheid bestaat bij enkele leden der Tweede Kamer, betreffende de inzigten der regering ten opzigte van de voorgestelde wet op de middelen, heeft hij aan den voorzitter dier kamer medegedeeld, dat het de bedoeling der regering is, het bedoelde wets-ontwerp in beraadslaging te brengen zooals het oorspronkelijk is voorgedragen, dus met weglating van de wijzigingen, later door de regering voorgesteld, ten opzigte van de opcenten op den akcijns op het geslagt en van de bijdragen uit het batig slot der koloniale geldmiddelen.

— Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal zal een adres worden aangeboden, uitgaande van (28) fabriekanten te Maastricht, met den heer *P. Regout* aan het hoofd, en dat nog in andere fabriekplaatsen ter medeteekening wordt aangeboden. Dat stuk is gerigt tegen het wetsontwerp tot herziening van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer, als waarbij ook, naar de voorstelling der adressanten, te veel het zoogenaamd beginsel van vrijen handel wordt voorgestaan, en de belangen der inlandsche nijverheid worden uit het oog verloren.

— De direkteur der Nederl. verzekeringsmaatschappijen te Tiel, jhr. *P. A. Reuchlin*, de heer *E. H. Kol*, handelende onder de firma *Vlaer en Kol*, te Utrecht, en de heer *L. A. J. W.* baron *Sloet*, griffier der Staten van Gelderland, te Arnhem, hebben tot den minister van Binnenl. Zaken een adres gerigt, waarin zij verzoeken, dat hun koncessie verleend moge worden tot het aanleggen en exploiteren van de spoorwegen in dit rijk, welker oprigting zij het noodzakelijkst achten en onder de voorwaarden, die zij doelmatigst beschouwen, immers dat daarover met hen in nader overleg worde getreden. Bij dit adres hebben gemelde heeren eene breedvoerige memorie gevoegd, „over de noodzakelijke spoorwegen in Nederland en de wijze, om het kapitaal tot aanleg en exploitatie te vinden." Terwijl de adressanten het gevoelen der Regering deelen, dat, zal de algemeene welvaart van Nederland niet worden tegengehouden, een goed en behoorlijk aaneengeschakeld net van spoorwegen, de verbinding van de onderscheidene deelen van het rijk onderling en van onze voornaamste koopsteden en havens met het buitenland noodzakelijk, ja dringend noodzakelijk is, — kunnen zij het niet doen omtrent de spoorwegen, die naar haar gevoelen aangelegd en in exploitatie behooren gebragt te worden. Zij gelooven, dat als hoofdlijnen, die dringend noodig zijn, eerst en voor allen in aanmerking komen een lijn, die Friesland en Groningen met den Rijnspoorweg verbindt en eene andere, die, van dien weg uitgaande, naar Noordbrabant, België en Frankrijk loopt. Zij zeggen uitdrukkelijk eerst en voor allen, ten einde niet mis verstaan te worden. Andere lijnen, door de Regering in de memorie van toelichting in de eerste klasse gebragt, achten zij meer wenschelijk, doch aan die, welke zij voorstaan, is dringende behoefte. Als een gewigtig bezwaar tegen het tot stand brengen van de door de Regering in de eerste klasse gerangschikte spoorwegen beschouwen zij het groote kapitaal, dat daartoe gevorderd wordt. De stoutste verwachting toch zal zich moeijelijk kunnen voorstellen een kapitaal van 195 millioen guldens, zelfs in verscheidene jaren, bijeen te kunnen brengen. Zij stellen dus voor twee lijnen aan te leggen, namelijk den Noorder- en Zuiderspoorweg.

De *Noorder spoorweg* zou bestaan uit drie lijnen, als: *a.* van Harderwijk over Leeuwarden, Beesterzwaag en Groningen naar de grenzen in de rigting van Leer; *b.* van Beesterzwaag over Meppel, Zwolle, Deventer en Zutphen naar den spoorweg van Zevenaar naar Rheine; en *c.* een zijtak van Raalte over Almelo naar den spoorweg van Zevenaar naar Rheine, bij Enschede. Deze lijn zou eene lengte beslaan van 314 mijlen, zullende daarvoor een kapitaal benoodigd zijn van *f* 35,095,780. De *Zuider spoorweg* zou mede uit drie lijnen zijn zamengesteld, als: *a.* van Utrecht (Maarsbergen) over Amerongen, Tiel en Lith naar 's Bosch; *b.* van 's Bosch (Helmond) over Roermond en Sittard naar den Maastricht-Akenschen spoorweg; en *c.* van Maastricht naar Luik, te zamen 160 mijlen berekend op eene som van *f* 31,726,575. Het algemeen geheel voor den N. en Z. spoorweg zou alzoo bedragen 474 mijlen, en daarvoor slechts een kapitaal van 67 millioen gulden benoodigd zijn. Intusschen zou door dit plan o. a. Assen en een gedeelte van Drenthe worden uitgesloten. De adressanten meenen, dat een harde kunstweg, of des noodig een paardenspoorbaan, die Assen met den spoorweg verbindt, de materiële ontwikkeling meer zal bevorderen dan een spoorweg zal vermogen te doen. Zij betwijfelen of een stoomspoorweg van Zwolle naar Kampen onder de dringend noodzakelijke te rekenen is. Zij oordeelen, wat den zuidelijken spoorweg aangaat, dat de rigting die van Utrecht genomen moet worden, niet moet zijn op Breda maar op den Bosch, van daar zal hij behooren te loopen op Maastricht, ten einde in verband met den spoorweg van Maastricht naar Luik, den kortsten weg van het centraal punt Utrecht naar Frankrijk en Parijs te vervangen. Overigens hebben de adress. op een bijgevoegd kaartje hunne denkbeelden aanschouwelijk voorgesteld.

Na deze voorstellen te hebben ontwikkeld, hebben de adressanten de vraag onderzocht op welke wijze de som van 67 millioen is te verkrijgen? Zij hebben nagegaan de opbrengst der spoorwegen in verschillende landen van Europa en zijn tot de slotsom gekomen, dat eene geldbelegging in spoorwegmaatschappijen voor voorzigtige kapitalisten en zonder beursspel niet te verwachten is. Zich onder anderen beroepende op *Otto Hübner*, een man van gezag in de volkshuishoudkunde en statistiek, verklaren zij het eenige middel om aan de dringende behoefte te voldoen, te zien in eene garantie door den Staat van eene rente minimum, ten bedrage van $4\frac{1}{2}$ pCt. Dit was het eerste denkbeeld, dat zich aan de Regering voordeed. Zij verwierp het echter. Adressanten bestrijden achtereenvolgens de redenen, die haar tot dat verwerpen leidden. Daarna toonen zij ook het ondoelmatige aan van de andere middelen, die de Regering aan de hand geeft, inzonderheid van het 4e dat haar het meest verkieslijke voorkomt. Mogt het middel worden aangenomen, er zou een jagt op spoorweg-koncessiën ontstaan, waarvan het hoogst moeijelijk einde niet zou zijn te voorzien. De koncessie-vragers, merken adressanten op, zullen natuurlijk zoo veel mogelijk ontvangen, de Regering zoo min mogelijk geven willen. Koncessie-vragers voor dezelfde lijn zullen elkander de loef zoeken af te

steken. Er zal een loven en bieden ontstaan, een zwendelarij en windnegotie geboren worden, waartoe de Ned. Regering niet kan en niet wil medewerken. Zij wenscht slechts soliede ondernemingen of maatschappijen. Die zullen alleen te krijgen zijn bij eene rente van $4^1/_2$ pCt. Het Staatskrediet zal haar in staat stellen de noodige kapitalen spoedig en goedkoop te verkrijgen, en Nederland daardoor middelen van ontwikkeling en welvaart verkrijgen, waarvan het te lang verstoken was.

*— Gister is aan onze Hoogeschool tot doktor in de Regten bevorderd de heer *L. Roelvink*, uit Bredevoort, na verdediging van theses.

— Gisteren werd aan de hoogeschool te Leyden tot dokter in de beide regten bevorderd, de heer *Samuel le Poole* van Leyden, na verdediging van theses.

— Het Dames Studenten koncert van de vereeniging *Mutua Fides* had hier gister de zalen van het gebouw voor kunsten en wetenschappen overvuld met toehoorders. Het was een luisterrijk muziekale avond, waarop de heeren *Wieniawski* en *Bottesini* eene door hunne uitstekende talenten zoo zeer verdiende hulde inoogsten en ook de zang van Mevr. *Fiorentini* ten hoogste werd geapprecieerd. Na den afloop van het koncert bragten de studenten aan de 3 solisten eene serenade met fakkellicht en Bengaalsch vuur, waardoor de vrolijke klanken der muziek van het artillerie-korps nog laat in den nacht vele misschien reeds half slapenden kwam verrassen. Nadat de jongelui den solisten hunne luide vivats gebragt hadden, terwijl kommissie-leden hunne tolken binnenskamers waren geweest, ontstond er onverwacht groote stilte, doordien de begeesterde toonen van *Wieniawski's* viool plotseling zich deden hooren. De groote meester en daarna ook mevr. *Fiorentini* gaven nogmaals hunne schitterende gaven ten beste. — Het studenten-koncert heeft Utrecht's publiek op nieuw zeer aan zich verpligt, door het weder zoo'n heerlijken avond te hebben bereid.

— In den gemeenteraad van Deventer is na herhaalde dikussien met meerderheid van stemmen besloten tot toelating der beide tot raadsleden benoemde professoren. Voor de ten uitvoer legging wenscht echter de burgemeester, die van een tegenovergesteld gevoelen was, dit besluit aan het oordeel der provinciale staten te onderwerpen.

— Van Januarij a. s. zal, gelijk reeds vroeger gemeld werd, de postverbinding met Indië verdubbeld worden. Uit Londen zal de post naar Bombay over Marseille den 2. en 17. van elke maand, die naar Calcutta, Ceylon, Madras en China den 9. en 15. van elke maand verzonden worden; de post die naar Bombay vertrekt, zal overigens ook brieven naar Calcutta en Madras mede nemen, werwaarts zij na aankomst der stoomboot met de landmail verder gaan. Vallen de genoemde dagteekeningen op een Zondag in, dan vertrekt de post den daarop volgenden Maandag uit Londen.

*— Uit Heusden schrijft men ons van den 10. dezer: Eenige dagen geleden heeft alhier een droevig geval plaats gehad, veroorzaakt door de onvoorzigtigheid van eene moeder. Deze, haar huis verlatende, had haar kind van slechts 4 jaar oud geheel alleen gelaten; een flesch met jenever stond op de tafel, het kind nam die op, zette haar aan den mond, en dronk haar half leêg. Weldra kwam de moeder te huis en zag in groote ontsteltenis den jammerlijken toestand van haar kind. Er werd dadelijk geneeskundige hulp aangebragt, doch te vergeefs; de levensvonken waren bij het kind reeds uitgebluscht.

— In den morgen van den 7. dezer bezocht een landdragonder uit het naburig Hannover den veldwachter te Schoonebeek, met het doel, om van hem eenige inlichtingen te bekomen, omtrent eenen diefstal, die waarlijk zonderling en zeer brutaal kan genoemd worden. Er waren namelijk te Donkeren niet minder dan 700 schapen gestolen, zonder dat men tot nu toe er eenig spoor van ontdekken kon. Deze dieren zijn des nachts uit de schuur van den heer *van Dankeren* weggevoerd en zekerlijk zeer verre weggedreven, daar de Hannoversche politie er tot nu toe niets van kan ontdekken, en een getal van 700 schapen kan waarlijk in geen hoekje worden weggestopt.

— De 12jarige knaap, *W. van den Broek*, die den 22. Sept. ll. de woning zijner ouders te Breda, in de asch heeft gelegd, in de hoop daarna weder [illegible] denzelfden landman, die hem met zijne familie [illegible]gen tijd te voren liefderijk verzorgd had, toen het huis zijner ouders insgelijks was afgebrand, te [illegible]rden opgenomen en alsdan ook weder brood met [illegible]k te zullen krijgen, is den 8. dezer bij vonnis der [illegible] regtb. aldaar, van de aanklagt van moed[illegible]andstichting geheel vrijgesproken, aangezien [illegible] oordeel des onderscheids zoude hebben [illegible] doch bij hetzelfde vonnis is tevens bevo[illegible] gedurende den tijd van drie jaren in een [illegible] zal worden opgesloten.

— Door de arrond.-regtbank te Zierikzee is den 8 dezer uitspraak gedaan in de zaak van het gemeenebest Peru, eischer, kontra kapitein *Dupuis*, gezagvoerder van het schip Anita, waarbij is beslist, dat het niet bewezen was, dat de in beslag genomen guano, hetzij door den president *Vivanco*, hetzij door den kapitein *Dupuis*, was gestolen of geroofd, zoodat art. 2014, 2e alinea van het Burg. Wetboek, hier van geene toepassing is, en alzoo aan het gemeenebest Peru de eisch is ontzegd, met nietigverklaring van het arrest en veroordeeling tot de vergoeding van schade en in de kosten.

— De verzakking aan het stationsterrein te Rotterdam, schijnt nog niet geheel in rust te zijn gekomen, en wordt daaraan nog steeds eenige werking waargenomen, door het bijzakken van de grondspecie.

— Eergister avond had in de manege te Rotterdam het eerste *carousel* plaats, voorstellende den plegtigen intogt van prins *Frederik Hendrik* in den Bosch ten jare 1629.

— Te Zuidlaren is onlangs overleden de heer *J. J. A. Ardesch*, in leven gepens. gen. maj. der inf, ridder der militaire Willemsorde, 4. kl., van den Nederl. Leeuw, enz.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 10 *Dec.* 0.14 El; + AP. 7.09. Gev. 1 d.
Keulen, 9 " 2 v. $6^1/_2$ d. (2 v. $9^1/_2$ d. Rijnl.) Gev. $1^1/_2$ duim. Rijnl.

Zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van de Eerste Kamer van gister is o. a. ingekomen een adres van mr. *J. P. Amersfoordt*, houdende bedenkingen tegen het ontwerp van wet tot voorziening in de financiële belangen van de gemeente Haarlemmermeer.

De beraadslaging over de ontwerpen: 1. tot amortisatie van schuld; 2. tot wijziging der regten op den in- en uitvoer van visch; 3. tot wijziging van hoofdstuk IV (Justitie) der staats-begrooting van 1856; 4. omtrent den akcijns van het zout; 5. betrekkelijk het burgerlijk pensioenfonds; 6. tot wijziging van hoofdstuk I en IX B der staatsbegrooting voor 1856; 7. betreffende den kunstweg in de gemeente Baderadeel; 8. betreffende naturalisatiën, — wordt bepaald op heden ochtend.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van de Tweede Kamer van gister zijn o. a. ingekomen verschillende adressen, waaronder over den aanleg van spoorwegen van de kamer van koophandel te Rotterdam en Eindhoven en van den raad der gemeente Eindhoven en Steenwijk.

Aan de orde is de beraadslaging over het wetsontwerp tot regeling van het fonds, voortspruitende uit koopprijzen van domeinen voor het dienstj. 1857.

Nadat de regering in art. 1 de woorden "onder ultimo Dec. 1856" had veranderd, in "op 31 Dec. des jaars 1856" en de heer *v. Eck* had gewezen op de onregelmatigheid om in art. 2 op te nemen een post van *f* 15,000, tot uitkeering aan de provincie Utrecht, tot sluiting eener dading, welke dading nog niet door de wet bekrachtigd was, en daarin was voorzien, door de reserve "indien deze dading door de wet mogt worden goedgekeurd," werd het wetsontwerp aangenomen met algemeene (49) stemmen.

Daarna is de beraadslaging geopend over het ontwerp van wet tot verdere regeling van het muntwezen in Ned. Indië.

De heer *van Zuylen* heeft zich beklaagd, dat de zaak, welke het onderwerp dezer voordragt uitmaakt, de regeling van het muntwezen in Ned. Indië, reeds zoo lang onafgedaan is gebleven, en zijns inziens in den laatsten tijd zelfs achteruitgegaan is. Hij keurde het zeer af, dat de Regering een middel van herstelling van het indische muntwezen, hetwelk veel gemakkelijker en minder kostbaar was, niet wilde bezigen. Daaronder rangschikte hij het plan, in het voorloopig verslag aangewezen, om de in omloop zijnde duiten voorloopig in te wisselen tegen 120 op den zilveren gulden, en die duiten later weder tegen 200 op den gulden uittegeven. In de tweede plaats werd door hem nog, als een middel om het herstel van het indische muntwezen minder kostbaar te maken, aanbevolen de uitgifte van een zeker bedrag aan papier.

De Minister van Koloniën heeft zoowel de redevoeringen van 1852 als die van gister, door den vorigen spreker gehouden, met de meeste belangstelling nagegaan. Hij wil niet ontkennen, dat, wanneer de zaak van het Indiesch muntwezen in een anderen toestand was, hij sommige van die denkbeelden zeer zou kunnen beamen, maar meent, dat, nadat de wet van 1854 is vastgesteld, hij niet op zijne verantwoording mag nemen, om nu van het toen aangenomen plan af te wijken en een ander stelsel er voor in de plaats te stellen. Hij mag wijders niet toegeven, dat de zaak is achteruitgegaan, maar durft met de memorie van toelichting en beantwoording in de hand veeleer op vooruitgang wijzen. Hij erkent, dat het herstel van het Indiesch muntwezen belangrijke offers kost, maar gelooft, dat eene zaak van dergelijk gewigt wel offers waardig is.

De heer *Hugenholtz* bestrijdt juist dat gezigtspunt, ontleend aan het standpunt van 1854. Hij wijst er op, dat, bij de vaststelling der wet van 1 Mei 1854, politieke passiën in het spel waren, en dat toen de krachtige vertoogen tegen die wet gezegd werden van zekere zijde te komen. Hij vraagt: als bij de regering de overtuiging vaststaat, dat zoodanige wet op geene goede gronden rust, als de regering zelf erkent, dat er leemten in zijn, of dan de vertegenwoordiging verantwoord is met hare goedkeurende stem te gronden op dien vroegeren maatregel.

De heer *v. Bosse* was het nog niet eens, of zij die de wet van 1854 hebben afgestemd, verpligt zouden zijn de tegenwoordige ontwerpen insgelijks te verwerpen. Hij was ook nog niet overtuigd, dat men door de afstemming van artt. 1 en 2 dadelijk tot een beter stelsel zou komen, en meende, dat de bezwaren, tot dusver ontwikkeld, eigenlijk meer gericht zijn tegen de wet lett. B, dan tegen de wet lett. A. Ook hij verklaarde zich voor de uitgifte van eene zekere hoeveelheid papier, mits binnen de behoorlijke grenzen, en achtte dien maatregel in den toestand van ons Indisch muntwezen allezins noodig en tevens zeer uitvoerbaar. Hij wederlegde het beweren, als zij, die zoodanige uitgifte voorstaan, ook de intrekking zouden verlangen van het oktrooi der Javasche Bank. Dit was het geval niet; maar hij wenschte alleen, dat men zich bij de vernieuwing van dat oktrooi niet zou verbinden, dat het goevernement nooit eenig muntpapier zal kunnen uitgeven.

De heer *van Nispen* heeft zich mede verklaard voor eene matige papier-cirkulatie, gedeeltelijk inwisselbaar bij de lands-kassen en gedeeltelijk gedekt door specie.

De heer *Stolte* heeft de voorstelling bestreden, alsof de millioenen schats, die reeds aan het herstel van het Indiesche muntwezen besteed zijn, als weggeworpen te beschouwen zouden zijn.

De heer *Poortman* heeft de meening van den minister, dat in deze zaak geen achteruitgang, maar vooruitgang bestaat, bestreden, en daarbij o. a. doen opmerken, dat de oorspronkelijke raming voor de verbetering van het Indiesche muntwezen *f* 19,498,[illegible] beliep, maar nu reeds *f* 21,243,545 daarvoor toegestaan.

Nadat de minister den laatsten spreker had geantwoord, is de algemeene beraadslaging gesloten.

Bij art. 1 van ontwerp A. heeft de heer *van Zuylen* de weglating van alin. 2 voorgesteld. Dit werd ondersteund door de heeren *v. Bosse*, *Baud*, *Stolte* en *Hugenholtz*, doch bestreden door den minister. Tot de voorgestelde weglating is met 55 tegen [illegible] stemmen (de heeren *Sloet*, *v. Foreest*, *Taets*, *v. Lijnden*, *Sander* en *de Brauw*) besloten, en daarna het art. goedgekeurd.

In art. 3 is eene door den heer *v. Bosse* voorgestelde en door den minister goedgekeurde verandering aangenomen.

Daarna is het geheele ontwerp A aangenomen met 38 tegen 23 st., en vervolgens ook het ontwerp B met 34 tegen 27 st., nadat door den minister, ten gevolge van eene bedenking van den heer *v. Bosse*, een nieuw art. 1 en ook eene verandering van de konsiderans was voorgedragen.

Vervolgens is zonder beraadslaging en met algemeene stemmen aangenomen het ontwerp van wet betreffende het binnenl. gedistilleerd.

De beraadslaging over het ontwerp van wet tot vervanging der Fransche wet van 1807 op de rente-tax is bepaald op heden, — en die over de ontwerpen betreffende het afstaan van Rijks grond aan de gemeente Helder, en eene dading met de gemeente Enkhuizen, alsmede over de wet op de middelen voor 1858 en de kredietwet voor Oorlog op morgen.

RUSLAND.

PETERSBURG, 2 December.

Daar de Newa sedert den 26. Nov. digt ligt, is alle gemeenschap met Kroonstadt afgesneden.

De keizerlijke familie zal alhier terugkomen, om het feest van den 8. Dec. te vieren.

De handelszaken op onze Beurs worden door de algemeene handels krisis gestremd. De koers verbetert niet; de roebel doet 3.61. Vooral buitenlandsche handel kwijnt door de krisis, maar de industrieele zaken ondervinden nog geene belemmering. De aktiën zijn niet gedaald; zelfs die van de groote ijzeren spoorwegen-maatschappij doen 13 frs. premie.

De akademie der artillerie heeft aangekondigd, dat zij den 13 Febr. proeven zal nemen met eene galvanische batterij, bestaande uit 600 elementen van *Bunsen*.

De goeverneur van Imeritien, prins *Gagarin*, die door prins van Swanza, *Dzlisch Kilian*, vermoord is, heeft nog 3 dagen, na zijne verwonding geleefd. De heer *Illin*, die bij den moordaanval tegenwoordig was, en prins *Gagarin* wilde beschermen, is door de[illegible]

woedenden *Dadisch-Kilian* als in stukken gehouwen, die ook nog 2 andere bedienden uit het huis heeft omgebragt. De moordenaar was in woede en van Herkulische sterkte.

I T A L I E.

TURIJN, 10 December.

Alhier zijn berigten ontvangen uit Konstantinopel, loopende tot 5 dezer. Lord *Redcliffe* zal uit Turkije's hoofdstad den 12. dezer vertrekken.

Tijdingen uit Perzië berigten, dat de goeverneur van Asterabad door de Turkomannen geslagen is.

Uit Athene wordt gemeld, dat de heer *Kalergis* waarschijnlijk tot gezant van Griekenland te Parijs zal worden benoemd.

Koning *Otto* heeft den heer *de Lesseps* met groote onderscheiding ten geboore ontvangen.

Uit Rome wordt gemeld, dat de markies *Campana*, de direkteur-generaal van de bank van leening daar ter stede, in verzekerde bewaring is gesteld, wegens het ontvreemden van gelden der administratie ten bedrage van ruim 2 millioen scudi. Deze gebeurtenis heeft niet weinig opzien gebaard in de pauselijke hoofdstad. Nademaal de markies *Campana* aanzienlijke onroerende eigendommen bezit, en de gelden van de bank in zijne bijzondere ondernemingen heeft gebruikt, vleit men zich, dat het tekort in de kas der openbare instelling zal worden gedekt.

MILAAN, 6 December.

De koning van Pruissen zal waarschijnlijk den winter op de villa Carlotta, aan het meer Como gelegen, doorbrengen.

FLORENCE, 5 December.

De groothertog heeft een besluit uitgevaardigd, waarbij de schepen, die niet meer dan 80 ton metende, welke met zout uit een vreemd land bevracht zijn, de havens en eilanden van het groothertogdom niet binnen een kanonschot zullen mogen naderen. Hieraan ten gevolg gevende, zullen schip en lading in beslag worden genomen. Grootere schepen, al hebben zij ook eene lading zout in, zullen de havens van Livorno, Porteferrajo, Piombinez en St. Stephano mogen aandoen; te Livorno alleen zal vreemd zout in publieke magazijnen mogen gelost worden. Deze maatregel dient, om het insmokkelen van vreemd zout te beletten. Het besluit zal den 10. Dec. in werking treden.

D U I T S C H L A N D.

WEENEN, 8 December.

De spanning in Bulgarije, Herzogewina en Bosnië wordt steeds bedenkelijker. De arrestatiën duren voort, en de gevangenissen zijn overvol. Men meldt, dat op verscheidene plaatsen zich in hechtenis genomen, die het volk in huis prikkeld tot oproer aanzetteden. Dat al deze beweging, zoowel als die in Servië en de beide Donauvorstendommen, niet vreemd is aan den Russischen invloed, wordt uit Konstantinopel als stellig gemeld en men beweert aldaar bewijzen er voor in handen te hebben.

— 10 *Dec.* Met. 5 pCt. 80¹/₄; Nat. 83; Bank. 971; Credit Anst. 194¹/₂; Noord-Bahn akt. 176¹/₂; O.-Fr. Spoorw. akt. 277¹/₂; Saltzb. Sp. akt. 100¹/₈; Lomb.-Ven. 97; W. op Lond. 10.34; Zilv. 8³/₄; G. 10³/₄.

TRIEST, 8 December.

Volgens brieven uit Napels, heeft de raad (*de Prisenrath*) de stoomboot Cagliari voor goeden prijs verklaard, en zal deze alzoo aan de maatschappij *Rubattino* niet worden teruggegeven.

HAMBURG, 9 December.

De Deensche konsul-generaal alhier heeft zijne betalingen gestaakt; er zijn voor 8 millioen door hem geakcepteerde wissels in omloop. De direkteur der bank van Kopenhagen is hier aangekomen; hij onderzoekt de boeken van den gefailleerde, om na verificatie al dan niet zijne tusschenkomst te verleenen.

HAMBURG, 9 December.

Het Noorweegsche departement van financiën te Christiania, heeft den 7. Dec. per telegraaf het volgende berigt aan de heeren *O. N. Schroeder* en *Eiffe*, doen toekomen:

De regering zendt morgen twee personen naar het buitenland, om voor rekening van den staat een krediet van 1 millioen specie ter ondersteuning van den handelsstand te openen. De Noorweegsche bank zendt morgen per stoomboot (via Kiel) vier honderd duizend mark banko in zilver. De handelsstand te Christiania heeft een kommitee gekozen, dat eene garantie-vereeniging zal oprigten en eene leening in het buitenland zal trachten tot stand te brengen. Gelijke maatregelen worden in andere steden genomen, om de Noorweegsche wisseltrekkers staande te houden.

Onze gezamenlijke 10 notarissen hebben in eene bekendmaking het handelspubliek om toegeeflijkheid, geduld en verligting hunner verantwoordelijkheid verzocht.

Onder de talrijke, thans hier aanwezige financiers, bevindt zich ook de direkteur der Luxemburgsche bank, de heer *Rosenthal*.

HAMBURG, 10 December.

Men houdt het ergste der krisis voor geweken. Eenige handelshuizen zullen hunne zaken hervatten: zoo heeft het huis *Pontoppidan* hulp uit Denemarken ontvangen, en zal zijne betalingen doen, 't geen goeden indruk op de beurs heeft gemaakt. De telegraaf meldt uit Weenen, dat het Oostenrijksche ministerie van finantiën aan Hamburg 10 millioen mark zal leenen. Deze zullen in de Staats-diskonto-kas gebruikt worden.

E N G E L A N D.

LONDEN, 9 December.

De *Times* deelt heden berigten uit Calcutta mede van den 1. Nov. Deze geven geene andere lezing dan de reeds bekende. Het leger van den generaal *Outram* was door de gevechten aanmerkelijk verminderd. De verliezen te Lucknow ondergaan, zijn ook grooter dan men opgegeven heeft. Den volgenden dag, 2 Nov., werd de generaal *Campbell* te Cawnpore verwacht met 4000 man en 800 paarden. De gemeenschap met Lucknow was opgebroken. Het garnizoen bedroeg 1400 man, niet voldoende voor die stad, doch men hoopte op ontzet. Te Barrackpoor was het overige van het 32. reg. inf. ontwapend. Te Rewah was de rust door troepen uit Madras hersteld. De Insurgenten van Indore zijn, nadat zij te Agra geslagen waren, naar Radschputana gevlugt. De kolonne van *Shower*, uit Delhi, bezette Dadree, Ihujer en Kanood; hij had aldaar 27 kanonnen veroverd. *Greathed* was, nadat hij Mijnpoorees veroverd had, den 16 Okt. te Cawnpoor aangekomen. Het leven van den koning van Delhi is hem geschonken, en men heeft hem naar Calcutta gezonden.

De majoor *Burton*, politiek agent te Harrowtree, en zijne beide zonen zijn vermoord geworden.

De rebellen te Judhpore zijn in de rigting van het meer Sambhur getrokken.

Te Calcutta was geld in overvloed voorhanden; de Bankwissel op Londen was 26¹/₄.

Gisteren voormiddag was Londen in zulk een digten mist gehuld, dat zoowel gewone rijtuigen als spoortreinen de meest mogelijke voorzorgen moesten nemen om ongelukken te voorkomen, die evenwel hier en daar plaats grepen. Op de rivier echter was alle verkeer gestremd.

In weerwil van den dikken mist van heden ochtend, waardoor alle verkeer op de rivier belemmerd werd, ging men nogtans te Millwall voort met den Leviathan vooruit te schuiven. Men begon de werkzaamheden ten 9 ure. De eerste vooruitgang van het schip bedroeg 11 duim aan den voor- en 19 aan den achtersteven, en die voorwaartsche beweging hield aan, zoodat het schip in zes achtereenvolgende tijdstippen 4 voet 9 duim aan den voorsteven en 4 voet 6 duim aan den achtersteven vooruitging. De geheele beweging, gedurende den dag, was 10 voet 1 duim aan den voor- en nog geen 5 voet aan den achtersteven. Het schip is dus ruim 5 voet meer aan den voor-, dan aan den achtersteven vooruitgekomen; maar dit gaf geene aanleiding tot eenige belemmering, aangezien de vorige verhouding tusschen de beweging van voor en achtersteven eene sterkere beweging van den eerste wenschelijk maakte. Niettegenstaande het aanhouden van den mist, waardoor men niet over de lengte van het schip heen kon zien, zou men des namiddags het werk hervatten.

De *New-York Times* berigt, dat de geldmarkt stil doch ruim is, ofschoon er minder genegenheid bestond tot de hervatting van speciebetalingen, na het bekend worden van bankbreuken in Engeland en van den maatregel, door de bank van Engeland genomen, waarvan de *New-York Herald* gretig gebruik maakt, om te verklaren dat het een veel gewigtiger iets is dan de »bloote schorsing" eener bank. »Het is," zegt dit blad, »het falen van het geheele financiële stelsel van het rijk, en dit zal de duurzaamste en meest om zich grijpende uitwerking hebben." Het Amerikaansche blad berekent reeds, dat de magt en de invloed der Engelsche handelsvorsten in handen van de Amerikanen zullen overgaan. Volgens den *New-York Herald* zal het nut van de schorsing van het Engelsche bankcharter slechts tijdelijk zijn, en aan Engeland ontbreken de hulpmiddelen, die Amerika vindt in zijn katoen, zijne graanvelden en overige voortbrengselen. Tot heden onthoudt genoemd blad zich van het maken van gevolgtrekkingen, in de veronderstelling, dat er eene onbeperkte uitgifte van papier in Engeland zal vereischt worden. De Engelsche *Times* neemt waarschijnlijk dit uittreksel over, als strookende met zijne eigene inzigten.

— 10 *Dec.* Gec. 91⁵/₈; Sp. 1¹/₄ pCt. 25¹/₈; Rusl. 5 pCt. 105; 4¹/₂ pCt. 96; Holl. 4 pCt. 95¹/₂; 2¹/₂ pCt. 62¹/₂; Peru 4¹/₂ pCt. 76; Sard. 5 pCt. 86; Mex. 18¹/₈.

F R A N K R IJ K.

PARIJS, 9 December.

Het »keizerrijk en de vrijheid zijn onderwerpen", die sedert 3 dagen een gedeelte der dagbladpers, en met name den *Courrier de Paris*, druk bezig houden; ook de *Patrie* en de *Constitutionnel* spreken in zeer liberalen zin en dit laatste blad haalt zelfs in een artikel, tot opschrift voerende *de demokratie zonder de revolutie* het volgende uit den *Siècle* aan:

»Wij zullen geenszins den dag betreuren, waarop men het land meer vrijheid zal geven, zonder zijne rust en veiligheid in gevaar te brengen. Het op te lossen vraagstuk bestaat daarin, dat men de vrijheid met de zeden en gewoonten verzoene en haar overeenkomstig de belangen der morele orde der maatschappij regele. Wij willen de demokratie niet voor ons alleen behouden; wij nemen haar aan als het element der nieuwe maatschappij, als de basis van het gezag in Frankrijk. Het keizerrijk is voortgekomen uit het volk en het algemeen stemregt. *Napoleon III* is keizer krachtens den volkswil. Hij moet wegens zijn naam, zijn rang en zijne groote verantwoordelijkheid voor God en de nakomelingschap voor het heil des volks regeren. Het karakter, de leerstellingen en het doel des keizerrijks laten zich juist in het woord demokratie zamenvatten. *Het keizerrijk is de demokratie* zonder de revolutie. Aldus moet men het aannemen, zoo men althans niet de revolutie zonder de demokratie verlangt."

Velen willen in dit opsteken van de vaan der vrijheid en demokratie eene ophanden zijnde verandering in het regeringsstelsel zien.

Prins *Napoleon* is naar het slot Cracouville vertrokken, waar hij eenige dagen zal doorbrengen. Dit slot behoort kapitein *de Nourry* toe, die op 's Prinsen reis in de noordpoolstreken het bevel voerde over de Hortense.

In zekere Parijsche kringen wordt gezegd, dat alle nog verbannen generaals en andere voorname personen den 1 Januarij vergunning zullen krijgen in Frankrijk terug te keeren.

Te Parijs is men algemeen van meening, dat de nieuwe verkiezingen tot vervanging van de heeren *Cavaignac*, *Carnot*, *Goudchaux*, *Cambacérès* en *de Ségur*, eerst in Maart aanstaande zullen plaats hebben, hoewel de wetgevende vergadering reeds den 18. Januarij hare werkzaamheden moet hervatten. De regering, zoo handelende, maakt gebruik van het regt, haar bij de konstitutie verleend, om de kieskollegiën tot het doen van herbenoemingen eerst na 6 maanden op te roepen.

Het ontwerp van wet tot wijziging der wet van 1807, betreffende den intrest, doch alleen zooveel aangaat den handel, en niet leeningen buiten den handel, is door het finantieele komitee van den staatsraad met 12 tegen 11 stemmen aangenomen. De stem van den president heeft den uitslag aan de beslissing gegeven.

Te Lyon heerscht, niettegenstaande gebrek aan werk, bij voortduring de meest gewenschte rust. Den 3 dezer werden daar 60,000 fr. verdeeld, als eerste opbrengst der inschrijvingen ten behoeve van de arbeidslieden, die zonder werk zijn.

B E L G I E.

BRUSSEL, 10 December.

Alhier, te Gend, Brugge, Bergen, Luik, Doornik, Charleroi, Verviers, Thuin, Huy en Nivelles, zijn al de liberale kandidaten tot afgevaardigden gekozen. Dit is evenzeer het geval te Waremme en Ostende.

De klerikale partij heeft hare kandidaten zien verkiezen te Aalst, Thielt, Turnhout, Kortrijk en Furnes.

Te IJperen zijn een kandidaat der liberale en twee der klerikale partij gekozen.

Te Namen is een kandidaat der liberale en ook een der klerikale partij gekozen, terwijl aldaar eene herstemming tusschen twee liberalen zal plaats hebben.

Te Leuven zijn drie klerikalen gekozen. Herstemming tusschen een kandidaat der liberalen en een der klerikalen.

Te Soignies zijn twee liberalen en een klerikale gekozen.

ANTWERPEN, 10 December.

Al de kandidaten der liberale kiesvereeniging hebben bij de verkiezingen alhier op heden gezegevierd. De stad verkeert in groote vreugde. De nationale vlag wappert van eene massa huizen; terwijl vele partikuliere woningen toebereidselen maken voor illuminatiën op heden avond.

A D V E R T E N T I E N.

⁂ Degenen welke iets te vorderen hebben van, — verschuldigd zijn aan, of gelden, goederen of papieren onder zich mogten hebben, behoorende tot de onder het voorregt van boedelbeschrijving, — aanvaarde nalatenschappen van wijlen den Heer CHRISTOFFEL RETEMEIJER, op den 2. September 1854 te Eitorf in Rhijn-Pruissen, en zijne echtgenoote, Vrouwe MARIA CATHARINA BROUWER, den 2. September 1857 te Zeyst overleden, worden verzocht daarvan ten spoedigste schriftelijk opgaaf, betaling of afgifte te doen ten kantore van den Notaris J. C. SCHADEE, te Zeyst, uiterlijk vóór den 1. Januarij 1858.

Eerste STADS-CONCERT.

ZATURDAG 12 December,

in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen.

SOLISTEN: Mej. **C. Lehmann** (*Chanteuse*).
de Hr. **M. Leenders** (*Violist*).

PROGRAMMA.

I.

1. 5de Symphonie C mol. — L. v. Beethoven.
2. Aria uit Fidelio. — L. v. Beethoven.
3. 24ste Concert (adagio en roudo) — Viotti.
4. Ouverture Freyschütz. — v. Weber.

II.

1. Ouverture Ali Baba. — Cherubini.
2. Aria uit Norma (casta Diva). — Bellini.
3. Les Echos, Fantaisie Pastorale. — Léonard.
4. Liederen. — Nicolaï.

Aanvang ten 7 ure.

Toegangkaarten à ƒ 1.50 te verkrijgen bij den Heer RAHR, Choorstraat, en den avond van het Concert aan de deur der Zaal, alwaar ook de abonnementslijsten zullen liggen.

De Secretaris
L. W. A. BESIER.

PAARDENMEST.

⁂ De Hoofd-Administratie van het Regiment Veld-Artillerie, zal op Zaturdag den 12. December 1857, in het *Hôtel de l'Europe* op het Vreeburg, des namiddags ten één ure, publiek verpachten: het weghalen der Mest van de paarden, welke te Utrecht zijn gestald.

De voorwaarden liggen van heden af, ter lezing in genoemd Hotel en op het Bureau van den Kapitein Kwartiermeester.

AANZIENLIJKE VERKOOPING
VAN
ONROERENDE GOEDEREN,
AMBACHTSHEERLIJKHEDEN
EN TIENDEN.

⁂ Op morgen Zaturdag den 12. December 1857, des middags ten 12 ure precies, zal in het Lokaal van Verkoopingen, te Utrecht, achter St. Pieter, in het openbaar worden geveild en verkocht:

De RIDDERHOFSTAD, genaamd *DEN HAM*, bestaande in: het Kasteel met ruim Voorplein, waarop Koetshuis en Stal, uitgestrekte Tuinen, beplant met vele fijne Vruchtboomen, Lanen, Wandelingen en Bloemperken, steenen Koepel en Sluishuis.

Voorts vier HOFSTEDEN, met derzelver getimmerten en onderscheidene percelen uitmuntend Bouw-, Wei-, Hooi-, Bosch- en Boomgaardland, alles te zamen groot 159 Bunders, 45 Roeden, 82 Ellen, staande en gelegen onder de gemeenten Vleuten, Haar-Zuilens en Ouden-Rhijn.

Eindelijk de AMBACHTSHEERLIJKHEDEN van Veldhuizen en Reijerscop Lichtenberg en de helft in de AMBACHTSHEERLIJKHEID van Ouden-Rhijn en Heicop, met de daarbij behoorende Tienden en Geregtigheden.

Breeder omschreven bij gedrukte *Notitiën*, welke tegen betaling van 30 cents op franco aanvragen te bekomen zijn, ten kantore van den Notaris H. DUYFJES te Utrecht, bij wien tevens nadere inlichtingen kunnen worden verkregen.

⁂ Men zal op morgen Zaturdag, den 12 December 1857, des namiddags ten 5 ure, te Utrecht achter St. Pieter, in het Lokaal van Verkoopingen, in het openbaar verkoopen:

No. 1. Een voor weinig jaren geheel nieuw gebouwd HUIS, geteekend wijk L. no. 166*a*, voorzien van zes zoo Beneden- als Bovenkamers, allen behangen, gestucadoord en de meesten met Stookplaatsen, Beneden- en Bovenkeuken, Kelder en Zolder, benevens eenen grooten Hof of Tuin, ingerigt tot Bloemisterij, en waarin vier Trekkasten, voorzien van Koperen Verwarmingstoestellen, twee reijen gemetselde Broeibakken, Zomerhuis of Oranjerie, Schuur en Vijver, te zamen groot 33 roeden, 5 ellen, staande en gelegen te Utrecht, buiten de Catharijne-barrière, aan de Westzijde van Stads Singel, nabij de Willemsbrug, strekkende van daar tot aan den Weg, geleidende naar het Stationsplein.

No. 2 tot 16. Achttien HUIZEN of WONINGEN, met Erven en Grond, staande en gelegen te Utrecht, buiten de Catharijne-barrière, tusschen de straat en de oude Leidsche Vaart, nabij den Spoorweg, wijk L. no. 66*a* tot 66*h*, 67 tot 73, welke eerst afzonderlijk, vervolgens in onderscheidene combinatiën en eindelijk in eenen koop zullen worden geveild.

Breeder bij billetten en nader onderrigt ten kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht.

HOUTVERKOOPING op den Niënhoff bij Bunnik,

⁂ op Maandag den 14. December 1857, des voormiddags ten 10 ure, van zware EIKEN-, BEUKEN- en KARSSEN BOOMEN, alsmede van zwaar EIKEN- en ELZEN HAKHOUT, drooge TAKKEBOSSEN, SPANEN en BEUKEN SNOEILING.

AANZIENLIJKE HOUTVERKOOPING
op het Landgoed *Welgelegen*, onder *Vreeland*.

⁂ De Notaris C. P. H. SUYCK, te *Vreeland*, zal op Woensdag den 16. December 1857 en volgende dagen, telkens des voormiddags ten 10 ure, ten huize van den Logementhouder *J. Floor*, aldaar, in het openbaar verkoopen: (Op dag tot 1 Junij 1858).

Ongeveer **2000** stuks EIKEN, IEPEN, ESSCHEN, BEUKEN, LINDEN, SPARREN, WILGEN- en POPULIEREN BOOMEN, grootendeels van buitengewone zwaarte en lengte, en meest gerooid liggende; — alsmede eene aanzienlijke hoeveelheid SPANEN en ARMHOUT, en eenige duizenden TAKKENBOSSEN, — alles op voormeld Landgoed *Welgelegen*, aan de rivier de Vecht, en zeer gemakkelijk, zoo te water als per as te vervoeren.

De percelen zullen *acht* dagen vóór de verkooping, behoorlijk afgenommerd te zien, en daarvan aanwijzing te bekomen zijn bij *L. Vreeburg*, op de Hofstede *Welgelegen*. Nadere informatie bij den voornoemden Notaris, bij wien de Notitiën mede *acht* dagen te voren op franco aanvrage verkrijgbaar zijn zullen.

⁂ De Notaris I. J. VAN DEN HELM, gevestigd te Maarsseveen, zal verkoopen, als:

Vrijdag 18 December 1857, des voormiddags 11 ure in het Gemeentehuis te Vleuten:

1 B. 28 R. 80 E. BOUWLAND, gelegen te Vleuten, nabij het dorp — 91 R. 80 E. BOSCHGROND, gelegen te Vleuten aan den Krogdijk — 102 POPULIEREN en 50 WILGEN BOOMEN — en ruim 5 bunders Esschen- en Elzen HAKHOUT.

Alles onder Vleuten.

En Woensdag 23 December 1857, des voorm. 10 ure, op het Landgoed *Houderingen* onder de Bildt:

Zware POPULIEREN BOOMEN — extra zwaar Eiken HAKHOUT — SPARREN, geschikt voor Rekhouten en Boonenstaken — droog BRANDHOUT en TAKKENBOSSEN.

Kunnende alles te water vervoerd en 8 dagen voor de verkooping bezigtigd worden.

⁂ Op Zaturdag, den 19. December 1857, des namiddags ten 5 ure, zal in het locaal van Verkoopingen, te Utrecht, achter St. Pieter in het openbaar worden verkocht:

Een kapitaal en bijzonder goed onderhouden dubbeld HEERENHUIS met anexe Stal of Bergplaats, Erf, Grond en Tuin, staande en gelegen binnen Utrecht aan de Westzijde van het Predikheerenkerkhof, wijk H. no. 53, voorzien van eene Zaal, drie Beneden- en vier Bovenkamers, allen behangen en gestukadoord of geplafoneerd, met Stookplaatsen, gedeeltelijk met marmeren Schoorsteenmantels en ruime Kasten, voorts twee Kabinetjes, Bad- en Provisiekamers, Keuken met vele gemakken, ruime Zolders met Dienstbodenkamer en Vliering, voorts twee bekluisde Kelders.

Te aanvaarden 1°. Mei 1858.

Breeder bij biljetten en nader onderrigt te bekomen ten kantore van den Notaris DUYFJES, te Utrecht.

EENIGE ANNONCE
voor Liefhebbers van bovenlandsche Paarden.

⁂ Op Woensdag den 30. December a. s., des namiddags ten 2 uur, zal te *Mensingeweer*, prov. Groningen, bij de Weduwe JOH. BULTHUIS, worden verkocht: De beroemde donkerbruine driejarige **Dekhengst** DAVID, echt Budjadinger ras, en welke op [de] Keuring van een groot aantal 3jarige Hengsten [in] Maart 1857 te Groningen de hoogste premie, ƒ 200 heeft getrokken. Buiten gebruik als Dekheng[st] waarschijnlijk het schoonste Tilburypaard in Ned[er]land. — Alle noodige informatien zijn te beko[men] bij den Heer VAN DEN HELM, Stads-Rij[der] meester te *Utrecht*.

HOUTVERKOOPING.

⁂ De Notaris J. C. SCHADEE, [zal] op Dingsdag 5 Januarij 1858, des vo[or]middags ten 10 ure, op *HOOG-CANJ*[...] nabij het Station van den Rhijn-Spoorweg in [de] gemeente Zeyst, publiek verkoopen: Eene aanzi[en]lijke partij DEKSPARREN, REKHOUTEN, BOO[N]STAKEN, BLOEMSTOKKEN, gerooide SPARR[EN] en BRANDHOUT.

TE HUUR:

⁂ Twee LOCALEN, gelegen in het mid[den] der stad, zeer geschikt tot het uitoefenen eener [...] briekzaak of tot het houden van Vergaderingen; [te] bevragen ten kantore van den Notaris VOSMA[ER].

⁂ Een JONG MENSCH van fatsoenlijke [fa]mille, 20 jaren oud, P. G., gedeeltelijk met het [vak] van Kruidenierswaren bekend, verlangde gaarne [als] BEDIENDE geplaatst te worden, onverschillig [in] welke stad. Verzoeke franco brieven onder letter[s] aan het Bureau dezer Courant.

Algemeene
POSTWAGEN ONDERNEMIN[G]
VAN GEND & LOOS.

⁂ De Administratie berigt, dat de Diligen[ce-]Dienst tusschen *Utrecht* en *Gorinchem*, ten name HOOGENDIJK, aan hare kantoren af- en aan-[...]

Vertrek van *Utrecht* circa 9 uur 's morgens, [na] aankomst der eerste Spoortreinen van Amsterd[am,] Rotterdam en Arnhem.

Van *Gorinchem* des morgens ten 9½ uur, cor[res]ponderende op de Treinen van 1½ uur 's namid[dags] naar Amsterdam en Rotterdam.

Marktberigten.

Wijk bij Duurstede, 9 Dec. Tarwe van ƒ 8,00 [tot] ƒ 8,50. Beste dito van ƒ 9,50 tot 10,00. Rogge [...] ƒ 6,75 tot ƒ 7,25. Boekweit van ƒ 7,50 tot ƒ 8,00. [...] van ƒ 5,00 tot ƒ 5,30. Paardenboonen van ƒ 7,75 [tot] ƒ 8,25. Witte Erwten van ƒ [illegible] tot ƒ 8,80 [...] 5 Ned. Onzen van 45 tot 46 cents. [illegible] 100 stuks ƒ 5,00.

Schiedam 10 Dec. Moutwijn per Ned. vat zonder [...] ƒ 12,50. Jenever id. ƒ 18,00. Amsterd. proef ƒ 19[...] zonder de belasting. Spoeling ƒ 2,00 per ketel.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Ne[derlandsch] Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenb*[...]

Dec.	Uren	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Aanmerk[ingen]
			N. Q						
10	2	zzw.	1.0	772.97	38.7	— 1,1	0,94	0	Betrokken
	10	zw.	2.5	74.94	37.4	— 0.2	0.93	0	Idem.
11	8	zzw.	2.0	75.45	37.6	+ 1.1	0.94	0	Idem.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.
AMSTERDAM 10 December 1857.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . . 2 1/2	pCt.	60 7/8	61	60[...]
dito dito 3	„	72 1/4	72 3/8	72[...]
dito dito 4	„	93 15/16		
Amortisatie-Sijndikaat 3 1/2	„	87 1/2		
Handelmaatschappij . 4 1/2	„	135 3/4	136 1/4	136[...]
Oost-Indische Leening 4	„	92 1/4		
Aand. Rijn-Spoorweg 4 1/2	„	99 1/4		
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild* 2 1/2	pCt.	49 1/2		
SPANJE.					
Obligatien 1 1/2	pCt.	24 5/16	24 3/8	[illegible]
Oblig. 3	„	40 3/4		
Binnenl. Schuld . . . 3	„	35 1/2	35 11/16	35 11/[...]
PORTUGAL.					
Obligatiën 3	pCt.	42 3/4	42 11/16	42 [...]
dito 1856. 3	„	42	42 1/4	
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.* 5	„	101 7/8	102 1/4	101 1/8
Obligat. 1828 & 1829 5	„	101 1/2	101 5/8	
Certifikat. 1831 & 1833 5	„	89 3/4		
Certifikaten 1840. . . 4	„	81		
Cert. bij *Stieglitz* . . 4	„	80 5/8	80 3/4	80 5/8
dito 5e Serie 5	„	92 1/4		
dito 1855 6e Serie. . 5	„	95 1/8	95 1/2	95 1/4
dito Adm. te Lond. 4 1/2	„	92 1/2		
POLEN.					
Obligatien. 4	pCt.	74 1/2		
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metaliek . . . 5	„	69 1/4	69 3/4	69 5/8
Oblig. Rente Am. . . 5	„	83	83 1/8	83
dito dito Nat. 1854. 5	„	71 13/16	72 1/4	71 13/16
dito dito 2 1/2	„	36 1/4	36 5/16	
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100. . 5	pCt.	96		
AMERIKA.					
Ecuad. Oblig. 1855 . 100 £		13	13 11/16	25
Venez. Oblig. 6 pCt., nu 4 1/2	„	24 1/2	25	
Grenada, Oblig. . . . 3 1/4	„	17 1/2	17 9/16	16 5/8
Mexiko. Obl. 3	„	16 13/16	17 3/16	80 3/8
N.-Am. Illin. Obl. C. B. 7	„	80 1/4	80 7/8	

Snelpersdruk van L. E BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 294 van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Provinciale Staten van Utrecht.

Vervolg der zitting van 26 November.

De heer *H. Verloren* vraagt aan wie het kanaal zal toebehooren.

De heer *Pabst* antwoordt, dat het kanaal zal behooren aan de prov., daar men toch den grond niet kan afzanden als die niet aan de prov. behoort, en als de eigenaars land afstaan, staan zij het aan de prov. af. Gesteld echter dat zij eigenaren bleven, dan ziet Spr. toch niet in, welk nadeel dat voor de prov. kan hebben; er zijn toch zoo vele kanalen, waarvan de aangrenzende grondbezitters eigenaars zijn van den grond, maar dan zijn zij dat ook onder den last, waartoe het kanaal wordt gebruikt. Volgens de inlichtingen van den hoofdingenieur, is er, zegt Spr., geen twijfel, of het kanaal zal aan de prov. behooren.

De heer *Lagerwey* moet ook tot zijn leedwezen verklaren zich met het 1. punt van het rapport niet te kunnen vereenigen; Spr. acht het werk zeer nuttig, maar ziet niet, dat het met zoo geringe kosten zal worden daargesteld. Men begint met *f* 1000 te vragen jaarlijks, doch als men in aanmerking neemt hoe lang het werk zal duren, beschikt men reeds over eene zeer groote som en wel over *f* 100,000; daarbij komen nog de sluizen, bruggen, vernieuwing van bruggen, de verbetering van het bestaande kanaal, zoodat Spr. gelooft, dat men zal beschikken over *f* 200,000, en dan vraagt hij, of het nut voor de prov. wel opweegt tegen de kosten. Spr. moet opmerken, dat hij reeds nu officieus de verzekering heeft vernomen, dat de gronden niet gratis zullen worden afgestaan; hij gelooft wel, dat op de hoogere gronden eigenaars daartoe te vinden zullen zijn, wier sparrenbosschen worden gebaat, doch die op de lage gronden zullen het niet willen doen, zoodat men daar zal moeten onteigenen. Spr. gelooft dus niet, dat men de kosten te ligt moet achten; het plan van den hoofd-ingenieur is technisch, zoo ver hij kan beoordeelen, zeer goed, maar zal, vreest hij, in de praktijk moeijelijkheden van belang ondervinden. Ten slotte, vraagt Spr., welk belang de verg. regtigt om met eene dergelijke som de prov. te belasten, zonder dat men het rijk of de ingelanden geraadpleegd heeft, of zij ook iets zouden willen bijdragen.

De heer *Pabst* merkt aan dat de heer *Lagerwey* berekent dat de kosten zullen bedragen *f* 200,000 en men zich dus verbindt voor 200 jaren; dit zegt Spr., is niet het geval, men zal jaarlijks zoolang het werk vruchten oplevert *f* 1000 geven, en als dus de heer *Lagerwey* het volgend jaar bewijzen kan dat het werk geene vruchten oplevert, zal er niemand zijn die zich voor twee honderd jaren meent verbonden te hebben, terwijl als integendeel later blijkt dat zooveel voor de daarstelling der opgenoemde werken noodig is, de verg. daartoe een kapitaal zal geven. De heer *Lagerwey* zegt nu reeds te weten, dat er eigenaren zullen zijn die het land niet gratis zullen afstaan, er zijn, zegt Spr. altijd menschen die een nuttig werk tegenwerken, en er zal dus welligt ook hier en daar een eigenaar te vinden zijn, die meent dat hij geld zal moeten hebben. Een eigenaar, zegt Spr., is er van wien men 63 ellen gronds noodig heeft, en die dat niet wil afstaan, doch Spr onderstelt dat die persoon daarbij niet zal blijven volharden, daar zijne weigering slechts berust op eene onjuiste voorstelling der zaak, wijl hij meent dat zijne landerijen zullen onderloopen, als het kanaal wordt doorgetrokken. De hoofd-ingenieur heeft Spr. echter gezegd, dat deze opvatting alleen daarvan het gevolg is, dat die eigenaar niet bekend is met het terrein, en er dus niet op rekent dat waar zijne waterlossing in verband komt met het kanaal een verval zal bestaan van eenige voeten, zoodat hij niets te vreezen heeft, als men met het kanaal aan den regterkant zijner waterlossing blijft. Spr. meent dat als die eigenaar daarvan overtuigd is, hij dadelijk zal toestemmen, zoo nu echter al die berekeningen van den hoofd-ingenieur mogten falen, zoodat het land niet gratis kon verkregen worden, dan zouden Gedep. Staten zeggen: het plan dat wij hadden om zulk een nuttig werk tot stand te brengen heeft op den onwil der landeigenaren schipbreuk geleden, en nu zal men moeten overgaan tot onteigening, en dan sluit zich daaraan het opmaken van uitgewerkte plans en teekeningen en eene raming van kosten aan, gelijk in dergelijke zaken gebruikelijk is. Nu, zegt Spr., geldt het slechts het beschikbaar stellen van *f* 1000, waarmede de hoofd-ingenieur een nuttig werk zal daarstellen, en dan zou het worden eene onderneming van de provincie, en de hoofd-ingenieur heeft hem zelf reeds medegedeeld, dat het werk alleen op eerstgemelde wijze tot stand kan komen.

De heer *Lagerwey* kan zich niet voorstellen gezegd te hebben dat het werk 200 jaren zal duren, gelijk de heer *Pabst* doet voorkomen, wel 95 jaren of iets meer. Spr. moet echter verklaren dat de daarstelling van sluizen, de verbetering, vernieuwing en nieuwe daarstelling van bruggen wel zullen beloopen wat hij gerekend heeft dat het werk meer zal kosten, daaronder begrepen de onteigeningen, want hij gelooft dat er vele eigenaars zijn die hun land niet zullen willen afstaan, en niet alleen de bezitter der 63 ellen waarvan de heer *Pabst* gewaagt. Spr. gelooft dat die enkelen, welke er door gebaat zullen worden, zij wier landen op de hooge gronden liggen, er welligt toe zullen te vinden zijn, doch de anderen gewis niet. Spr. moet tevens verklaren dat de Staten, nemen zij de konklusie aan, zich wel degelijk verbinden om Gedep. Staten te magtigen voor het vervolg jaarlijks *f* 1000 voor dat werk op de begrooting te brengen, zoodat het niet meer van de verg. zal afhangen of zij die som wil geven. Daarbij komt, zegt Spr., dat het weghalen van zand misschien niet zoo gemakkelijk zal gaan, en dat men, in plaats van de gronden kosteloos te hebben, nog kosten zal moeten maken om het niet weggehaalde zand te kunnen bergen. Spr. zou dus meerdere ontwikkeling van het plan verlangen. Ook meent hij, dat het werk niet van zoo uitsluitend prov. belang is, maar vooral van belang is voor die eigenaren van hoogere gronden, die bepaaldelijk zouden moeten gepolst worden, of zij eenigzins er toe zouden willen bijdragen, — en ook voor het rijk, en ook voor de prov. Noord-Holland, b. v. de vaart naar Hoornenbok is reeds in N.-Holland, zoover hij meent, en geeft water op het kanaal. Spr. gelooft dat men verder gaat dan waartoe men verpligt is.

De *Voorz.* acht de zaak, ofschoon het voorstel, naar hem voorkomt, door den rapp. der komm. reeds zeer breedvoerig is toegelicht, te belangrijk, om niet ook een enkel woord er over in het midden te brengen. Over het nut en het belang der zaak meent hij niet veel te behoeven te zeggen, daar, naar hem voorkomt, de groote meerderheid der leden, de wenschelijkheid toestemt; de heer *Lagerwey* heeft wel gezegd, dat die hem niet zoozeer was gebleken, doch voor dat beweren heeft Spr. geene gronden hooren aanvoeren; Spr. meent daaromtrent ook zekeren strijd in de redenering van dat lid te hebben opgemerkt, want er wordt ook in gezegd, dat het zou zijn een rijksbelang; — het eene nu, zegt Spr., kan waar zijn, óf het andere, — als het nut voor de prov. niet is gebleken, kan het ook niet zijn van zoo groot nut voor het rijk, dat van het rijk eene bijdrage zal worden gevraagd, en is het van dat uitnemend belang voor het rijk, dat dit zou kunnen worden uitgenoodigd er toe bij te dragen, dan is het ook zeker voor de prov. van belang. Spr. neemt dus aan, dat de zaak wenschelijk is en men alleen handelt over de wijze van uitvoering, en dan moet hij zich aansluiten aan wat in het rapport gezegd wordt en er nog bijvoegen, dat de ondervinding heeft geleerd in hetgeen ten aanzien van dat kanaal is geschied met de daarstelling van wat aanwezig is, dat als men wil gaan maken eene begrooting van kosten en het werk in eenige jaren uitvoeren, de som zoo groot zal zijn dat, zoo Gedep. Staten het al voorstelden, de verg. door die enorme kosten zou worden afgeschrikt. Vandaar dat men dat denkbeeld niet gevolgd is, en die *f* 1000 worden dan ook niet gevraagd om het werk te verrigten — om een kanaal te graven, maar om de kosten van toezigt en leiding te kunnen bestrijden. Wat nu dat werk zal kosten, gelooft Spr. dat zelfs de hoofdingenieur niet zal kunnen zeggen; dat hangt geheel af van den duur van het werk. Spr. hoort gewagen van 200 jaren en van *f* 200,000; hij gelooft, dat niemand in staat zou zijn die cijfers tegen te spreken, maar tevens, dat zij met geen grond kunnen worden verdedigd. Alles, zegt Spr., hangt af van den loop, dien de zaak zal nemen. Er is gezegd, dat sommige eigenaars in de lagere gronden niet zullen genegen zijn land af te staan, doch als men het oog vestigt op de kaart, meent Spr., dat het duidelijk zal worden dat het kanaal die lage gronden spoedig verlaat en onmiddelijk naar de hoogere gronden loopt. Ook is beweerd, dat de fabrieken aan de Vecht het zand niet zullen weghalen en men er misschien nog wel eene bergplaats voor zal moeten vinden; doch Spr. merkt aan, dat overal waar afzanderijen zijn, zand wordt gehaald, en nu gelooft hij, dat het oogenblik uitnemend geschikt is voor het nemen van het besluit; het is toch bekend dat er eene groote neiging bestaat tot droogmakerij en dat bepaald langs de Vecht groote plannen gevormd worden tot droogmaking van uitgeveende plassen, en Spr. gelooft, dat de leden uit die streek het met hem eens zullen zijn, dat bij verwezenlijking van die plannen oneindig meer zand zal noodig zijn, dan dat kanaal zal opleveren, en de ondernemers zullen zich dus gelukkig rekenen, het daar kosteloos te kunnen bekomen. Spr. gelooft, dat het slechts te bejammeren is, dat men niet vroeger een besluit heeft genomen als nu wordt voorgesteld, want dan ware het werk reeds ver gevorderd geweest. Er wordt gevraagd, wat de aangrenzende landeigenaren zullen bijdragen? deze vraag, zegt Spr. is niet nieuw en wordt telkens bij soortgelijke gelegenheden ter sprake gebragt; toen er sprake was van de verbetering van den IJssel en van de verbetering der Geldersche vallei werd zij mede geopperd en moest men het antwoord eveneens schuldig blijven, doch in beide zaken heeft de verg. te regt ingezien, dat, als men met die aangrenzende eigenaren ging onderhandelen, de werken nooit tot stand zouden komen, en toen heeft zij *f* 110,000 gegeven voor den IJssel en *f* 150,000 voor de Geld. vallei, zonder eenige bijdrage van de eigenaren, omdat men meende, dat de gansche prov. geacht kon worden belang bij de zaken te hebben. Het rijk, meent Spr., dat niets zal bijdragen omdat de aard van het plan geen bijdrage van het rijk toelaat; indien het werk in eens wierd daargesteld met enorme uitgaven, dan zou het de vraag kunnen zijn of ook van het rijk eene subsidie kon gevraagd worden; maar Spr. zou meenen, dat de aard van dat werk is uitnemend prov. belang, en ziet niet in, hoe het geacht kan worden van zoodanig rijksbelang te zijn, dat eene subsidie kon worden aangevraagd. Er is ook gesproken van het belang, dat de prov. Noord-Holland bij de onderneming zou hebben, doch Spr. gelooft dat het er zoo verre van af is dat die prov. er belang bij zou hebben, dat als men haar eene bijdrage vroeg, men ten antwoord zou bekomen, dat zij eene bijdrage wilde geven, zoo men het niet ten uitvoer bragt, het belang van Noord-Holland toch brengt mede, dat het Tienhovensche kanaal naar de haven van Huizen worde gebragt en over Hollandsch grondgebied loope. Wat aangaat de vraag of het prov. eigendom zal zijn, is reeds door den heer *Pabst* gezegd, maar meent Spr. nog te moeten bevestigen, dat de meening niet anders is, dan dat de gronden die zullen worden afgestaan, zullen worden gronden der prov., terwijl het toch wel van zelf spreekt, dat als de prov. een werk daarstelt zij het ook moet onderhouden; dit sluit echter niet uit, dat later met waterschappen, gemeentebesturen, als anderszins overeenkomsten kunnen worden aangegaan voor dat onderhoud, maar de algemeene regel is, dat ieder onderhoudt wat hij daarstelt, en dus ook de prov. Wat de opmerking van den heer *Lagerwey* betreft, dat de Staten zich voor 99 jaren verbinden jaarlijks *f* 1000 te geven, Spr. acht die onjuist, en hij gelooft dat de Staten zich in beginsel verbinden tot de daarstelling van het kanaal, — in beginsel, om als maximum jaarlijks *f* 1000 te geven, doch Spr. meent dat zij allezins bevoegd zijn om, zoodra hun zal blijken dat dit geen gunstig resultaat oplevert, op hun besluit terug te komen en vast te stellen, dat de zaak zal worden geabandonneerd en men er niets meer aan te koste zal leggen, dan is wel het gevolg, dat de besteede gelden zijn weggeworpen; maar Spr. vraagt of het nut dat men zich van de zaak voorstelt, het niet der moeite waardig doet zijn eenige duizende guldens misschien daarvoor in de waagschaal te stellen. Spr. meent toch dat na vijf of zes jaren over den voortgang zal kunnen worden geoordeeld, en dat in het meest ongunstig geva l vijf à zes duizend gulden zullen zijn weggeworpen. Spr. gelooft echter niet dat men dit weggeworpen kan noemen, want hij acht het wel der moeite waard, een plan dat reeds meer dan honderd jaren het onderwerp van beraadslaging en overleg heeft uitgemaakt te beproeven, en zoo dan de ondervinding al zal hebben geleerd, dat het onuitvoerbaar is, gelooft Spr., dat die zekerheid alleen het in de waagschaal stellen van die som zal hebben geregtvaardigd.

De heer *v. Cleeff* meent dat men zal moeten erkennen dat de zaak steeds gefaald heeft; de voordragten 120 jaren geleden gedaan in 1795 en later nogmaals herhaald, hebben eerst in 1834 gedeeltelijk uitvoering erlangd met het graven van het Tienhovensche kanaal, hetwelk voornamelijk geschied is om de Tienhovensche kade te verbeteren en hierdoor de vereeniging van de veenplassen voor te komen. Het verslag van den hoofdingenieur heeft, zegt Spr., te kennen gegeven, hoe de zaak op de best mogelijke wijze zou kunnen tot stand komen, maar uit de gedane opgaven meent Spr. eenige punten te moeten opmerken. De waterstand is, volgens de waarnemingen aan de Tolakkersteeg 0.78 + A. P., eene andere wordt voorgesteld op het nieuwe kanaal; de betrekkelijke waterstand tusschen de Vecht en de landerijen aan de Tolakkersteeg, acht Spr. niet genoegzaam uiteengezet, als de waterstand aan de Tolakkersteeg gesteld wordt 0.71 + A. P. moet het water daar behouden blijven, zoo tot kommunikatie als om het vee in de landerijen te kunnen houden en men berekent, dat in het projekt kanaal aan de Hollandsche rading een waterstand van 0.30 — A. P. zou blijven. Het gevolg zal zijn, dat men in plaats van overstelpt te worden met water, de slooten geheel droog en gebrek aan water zal hebben. Het verslag bevat ook opgaven, omtrent den waterstand van het Tienhovensche kanaal en die zou ten hoogste 0 2 — A. P zijn, welke alzoo een verschil geeft van 0.9 palmen met het peil van de Tolakkersteeg, of zoo veel grooter aan het peil van het Tienhovensche kanaal — A. P. waargenomen is. Spr. kan zich niet voorstellen dat de verhouding tusschen de Tolakkersteeg en het nieuwe kanaal goed zal zijn, te meer daar hij in het verslag aangeteekend vindt, dat aan het kanaal boven het roode pannenhuis een dam is moeten aangebragt worden, door eenen grooten toevloed van water, toen men eene verzanding heeft willen beproeven, die men heeft moeten staken, om geen overlast van water te veroorzaken. Spr. wenscht dus gaarne te weten, welke de betrekkelijke waterstand zal zijn tusschen de Vecht, het kanaal aan de Hollandsche rading en het schot aan de Tolakkersteeg. Spr. kan wel het denkbeeld toejuichen, om eenige gelden aan Gedep. Staten toe te staan en te onderzoeken, of in dit opzigt ook hindernissen zouden ontstaan, maar om een besluit te nemen om zulk een belangrijk werk vast te stellen, zonder vooraf een onderzoek te doen, zou hij bezwaar vinden.

De verg. wordt gedurende een kwartier uurs geschorst.

De zitting hervat zijnde worden de beraadslagingen oortgezet.

De heer *Pabst* zegt dat de bezwaren door den heer *v. Cleeff* in het midden gebragt, wilde hij ze allen oplossen, het noodig zoude maken dat hij in vele technische bijzonderheden trad, en berekeningen aanvoerde, waarbij hij niet mag vragen dat de verg. hem volge. De heer *v. Cleeff*, zegt Spr., heeft dan ook slechts eene vraag gedaan, maar niet aangetoond, dat wat in het verslag van den hoofd-ingenieur voorkomt, onjuist is; het kon ook niet, want al de opgaven zijn het resultaat van een langdurig onderzoek en 12-jarige waarneming. De hoofd-ingenieur, zegt Spr., behandelde juist het punt door den heer *v. Cleeff* aangevoerd en zegt, dat er geen bezwaar bestaat dat de landen aan het Tienhovensche kanaal belast zullen worden met het water dat uit het nieuwe kanaal komt. Op pag. 25 van het verslag wordt immers gezegd: »De waterspiegel van het nieuwe kanaal aan de rading bij den straatweg zal eene hoogte van 0.40 el onder AP. verkrijgen. Hieruit volgt, dat langs de Tolakkersteeg, zoo men zulks verlangt, met weinig moeite en zonder het minste gevaar van overlast van water voor het collegie van Oostveen te berokkenen, de bermsloot langs den straatweg genoegzaam zal kunnen opgegraven worden, om door dezelve en door eene schutsluis, bestaande uit twee valschutten, bij de rading eene zeer geschikte gemeenschap voor pramen tusschen het Tienhovensche kanaal en de Maartendijksche vaart daar te stellen. En hiermede meen ik aangetoond te hebben, dat de mogelijkheid bestaat om tusschen de Vecht en de Eem eene watergemeenschap te openen, zonder benadeeling van bestaande regten of eigendommen. Tienhoven zal door den weg en dijk benoorden het kanaal gevrijwaard worden tegen het ontvangen van vreemd water. Westbroek en Achttienhoven zullen door den zuidelijken weg beschermd worden. Oostveen kan geen water uit het Tienhovensche kanaal langs den Tolakker ontvangen, daar hun eigen water *boven* dat van Tienhoven verheven is. De eigenaren van Maartensdijk, den Dolder en de Eem zullen een kanaal verkrijgen, waarvan de waterstand ongeveer het gemiddelde is van de waterstanden, welke zij sedert onheugelijke jaren bezitten." Uit deze slotsom der beschouwingen in de 24 eerste pag. vervat, ziet men dus, zegt Spr., dat de ingenieur tot de konklusie komt, dat het bezwaar, door den vorigen Spr. geopperd, niet bestaat. Maar bovendien, als men leest hoe de hoogte zal zijn van het kanaal, dan blijkt, dat het zal zijn gescheiden in twee deelen, waarvan het een zijn water brengt op de Vecht en het ander op de Eem, en dat juist op het scheidepunt zal bestaan eene verhooging van het terrein, zoodat, als er eenig bezwaar was, dan zou het niet zijn, dat te veel maar wel dat te weinig water op het kanaal wierd gebragt. Dit blijkt ook, zegt Spr., uit het voorstel om eene sluis te maken waardoor men met weinig water zal kunnen schutten.

De heer *v. Cleeff* meent niet dat de heer *Pabst* zijn bezwaar wederlegd heeft; Spr. weet wel, dat in het verslag staat dat er geene vrees bestaat voor vermeerdering van water voor de landen onder Maartensdijk en Oostveen, maar hij meent juist dat de landerijen het water niet zullen kunnen behouden, het zal te veel worden weggevoerd. De schutsluis, zegt Spr., zal alleen zijn om het water terug te houden, maar niet om het aan te voeren. Uit de tabel blijkt dat het water in het Tienhovensche kanaal altijd 40 d. — A. P. is en hoogstens 20 — A. P., maar in de bedoelde streek staat het water boven A. P. en daarom hebben die streken er belang bij om aan de Waardsluis uit te lozen. Spr. wenschte daarom die zaak naauwkeurig onderzocht te zien en dat geene vaste jaarlijksche bijdrage gegeven maar eene som aan Gedep. Staten verleend wierd, ten dienste van dat onderzoek.

De heer *Pabst* verklaart het bezwaar van den heer *v. Cleeff* niet meer te begrijpen. Er moet, zegt Spr., een kanaal gegraven worden, het bestaat nog niet en heeft dus geen verband met den bestaanden afvoer van water b. v. van de Maartendijksche landen; als nu het te graven kanaal zal moeten strekken om water te doen wegvloeijen, dan zal er eene verbinding moeten komen, maar die zal men toch niet maken in het nadeel van de landen die daar gelegen zijn; die landen hebben eene afvloeijing in het bestaande Tienhovensche kanaal, doch nu zal men eene afvloeijing voor de hooger gelegen landen maken op het nieuw te graven kanaal. Hier is dus geen bezwaar aanwezig, want de bestaande toestand wordt geheel gehandhaafd.

De *Voorz.* meent nog te moeten opmerken, dat hij zich geheel vereenigt met wat door den heer *Pabst* is aangevoerd, daar ook hij overtuigd is, dat er geen verband tusschen het thans bestaande en nieuw te maken kanaal bestaat, dan zoodanig verband als men later zal willen daarstellen. Spr. meent, dat de heer *v. Cleeff* eigenlijk gezegd heeft, dat de waterstanden gelijk zij worden voorgesteld in het verslag van den hoofdingenieur, onjuist zijn, en bepaald die aan de Tolakkersteeg; Spr. moet opmerken, dat hij hier niet de juistheid kan bewijzen van de opmetingen door den hoofdingenieur verrigt, maar dat hij wel heeft hooren zeggen, maar ook niet bewijzen, dat zij onjuist zijn, en nu meent hij te mogen onderstellen, dat de waterpassingen door den waterstaat met de uitnemendste zorg herhaaldelijk verrigt en die resultaten door bekwame deskundigen na zeer nauwgezet onderzoek verkregen, juist zijn, zoolang hem het tegendeel niet overtuigend blijkt. Spr. gelooft dus, ofschoon deze of gene eene fout in die opgaven meent te vinden, die meening niet als de zijne te mogen aannemen, zoolang het resultaat door den waterstaat verkregen hem niet als strijdig met de waarheid wordt aangeduid, en neemt hij de juistheid van dat resultaat aan, dan volgt daaruit de onjuistheid der gevolgtrekking van den heer *van Cleeff*.

De heer *Cordes* zegt, dat zoo de hem verstrekte inlichtingen juist zijn, men niet behoeft te vreezen voor het ledig loopen der slooten, daar de dijk langs het kanaal een geheel zal uitmaken, en daardoor niet de minste invloed zal uitgeoefend worden op den stand van het water in de slooten.

De heer *Bastert* heeft alle vertrouwen op de opnemingen van den hoofd-ingenieur, maar wijst toch naar het geen men leest op pag. 25 van diens verslag: »Tienhoven zal door den weg en dijk benoorden het kanaal gevrijwaard worden tegen het ontvangen van vreemd water", en brengt dat in verband met wat zoo even is medegedeeld. De heer *Cordes* zegt dat het plan bestaat een doorloopenden dijk te maken, waardoor het water niet kan loopen op de lagere landen; Spr. gelooft dat dit laatste niet bepaald kan verzekerd worden want de landen die tegenwoordig op het Tienhovensche kanaal uitwateren, zijn die van Tienhoven en Breukeleveen, en als men nu nieuw water zal te voorschijn roepen, door de voortzetting van het kanaal, dan wordt de waterstand van het Tienhovensche kanaal hooger, en zijn die landen daarvan de nadeelige gevolgen te wachten. Spr. heeft ook het woord gevraagd om nog iets over eene andere bijzonderheid in het midden te brengen: men stelt zich zooveel voor o. a. van den afvoer van zand, doch hij wijst op de cijfers in het verslag van den hoofd-ingenieur en waaruit blijkt, dat het zand, dat zal moeten worden afgevoerd, bedraagt 324 millioen kub. ellen, Spr. trekt daarvan af wat wordt verkregen van den Dolder tot de Eem en stelt dat dit gedeelte op de Eem wordt afgevoerd, en dan blijft er een restant van ruim 250 millioen kub. ell. de afvoer ten hoogste opgevoerd, zou bedragen 100 kub. ellen per dag, en als men nu het jaar op 300 werkdagen stelt, dan zullen jaarlijks 30000 kub. ellen worden afgevoerd, en dan zou tot den afvoer een tijd noodig zijn van 8000 jaren. Gesteld nu dat, doordien het zand gratis wordt afgevoerd, de afvoer vertienvoudigd wordt, dan zal het toch 800 jaren aanhouden en dan vraagt Spr., of wat men nu zal doen niet gelijk staat met het opgeven van het plan. Er is gewezen op de aanstaande droogmakerijen, doch die waarvan Spr. lid is meent te kunnen volstaan met den in den polder aanwezigen bovengrond. Ook wijst men op de steenfabrieken, doch deze gebruiken van dat zand betrekkelijk weinig en van het kanaalzand slechts bij uitzondering Spr. zegt, dat het transport den afvoer zal bemoeijelijken, daar het kanaal dezen zomer zoo slecht was, dat het zelfs niet door eene kleine schouw kan worden bevaren; het zand zou dus ten hoogste slechts door kleine vaartuigen kunnen worden afgevoerd, en al geeft men dus nog geld toe zal het niet gehaald worden. Dit laatste, omtrent den toestand van het kanaal, meent Spr. dat ook in verband staat met de vraag onder welken vorm het kanaal zal tot stand komen, want wordt het prov. eigendom, dan zal men ook het geheele kanaal daartoe moeten onteigenen, om het bestaande voor de scheepvaart te kunnen verbeteren. Spr. komt eindelijk tot konklusie van wat hij heeft medegedeeld, en die is, dat hij wenscht dat het eerste punt der konkl. van het verslag der komm. van rapp. niet worde aangenomen, wijl men elk jaar kan voorstellen die som te verleenen, en dat men zich het tweede punt vereenige, behoudens de nader daarop door hem voor te stellen wijziging.

De heer *Pabst* merkt op, dat de waterstand op het Tienhovensche kanaal steeds zoo hoog is geweest dat het water behoorlijk heeft kunnen worden afgevoerd, en daar hierin geene verandering wordt gebragt, kan in deze geen bezwaar bestaan. Eene andere opmerking is, dat de heer *Bastert* zich schromelijk heeft vergist in zijne berekening van den afvoer van het zand, daar de opgegeven maat geen kub. ellen zijn, maar kub. palmen; dit bezwaar vervalt dus geheel en al, maar ook het beweren van dat lid, dat de afvoer zoo gering is, wordt tegengesproken, als Spr. de opgaven inziet op pag. 25 van het verslag van den hoofd-ing., en hoe waar is het dan niet dat als men vroeger er toe was overgegaan men zich nu reeds in een groot gedeelte van het kanaal zou mogen verheugen. De voorgestelde wijze dus van de zaak aan te vatten acht Spr. geheel overeenkomstig met de ondervinding en de berekening van den hoofdingenieur hoogst aannemelijk.

De algemeene beraadslagingen gesloten zijnde, komt in behandeling het 1. punt der konklusie, houdende dat de verg. zich vereenigt met het door Gedep. Staten voorgesteld plan, overeenkomstig het door den hoofd-ing. medegedeeld advies, en voor de uitvoering jaarlijks *f* 1000 uit de prov. middelen toesta, aan te vangen met 1859.

De heer *Ackersdijck* juicht het plan zeer toe en gelooft dat de Staten zich geluk mogen wenschen, dat een uitstekend ambtenaar, die in alle opzigten vertrouwen inboezemt, zich daarmede bezig houdt. Spr. is dus niet tegen het voorstel, maar heeft alleen eene opmerking: er is gezegd, dat men zich door dit plan goed te keuren voor de toekomst verbindt; Spr. gelooft, dat men het daaromtrent eens behoort te zijn, om niet op een dwaalweg te geraken. Als de Staten besluiten jaarlijks eene som te geven voor zeker einde, doch dat besluit nemen zonder zich jegens iemand te verbinden, dan komt het Spr. voor, dat dit nooit anders kan zijn dan de uitdrukking van een voornemen, en Spr. gelooft, dat men goed doet dat uit te drukken, al ware het slechts in de notulen.

De *Voorz.* kan hiertegen geene bepaalde bedenking hebben, want het gesprokene drukt ook volledig Spr.'s meening uit. Spr. meent, dat de zaak zoo eenvoudig, zoo natuurlijk is, en het zoo juist is aangetoond, dat men zich jegens niemand verbindt, als slechts mogelijk is, maar juist dat zou het overbodig maken in de notulen iets te stellen, want al doet men dat niet, dan zullen de opvolgers der Staten zich toch niet gebonden achten. Spr. gelooft zelfs dat Gedep. Staten, zoo zij na eenige jaren de overtuiging kregen dat het werk niet in het voordeel der prov. was, zouden voorstellen het te staken en den post niet op de begrooting brengen. Spr. zou meenen, dat, zoo er al twijfel kon bestaan, zij door de gevoerde diskussie zal zijn opgeheven.

De heer *Ackersdijck* stemt hier geheel mede in, maar juist omdat het gesprokene gewoonlijk in de notulen geene sporen nalaat, zou hij het voorzigtig achten ditmaal er een enkel woord van in te zetten; er is toch niets wat dit belet.

De heer *Wijers* acht het onnoodig; hij stelt zich voor, dat het denkbeeld van verbinden in zich sluit, dat er iemand zij jegens wien men zich verbindt, en dat als men aan die verbindtenis te kort doet, er iemand zij die tot het naleven er van kunne dwingen. Hier zijn het de Prov. Staten die het besluit nemen en zij zouden dus zichzelven tot naleving van die verbindtenis moeten dwingen. Spr. meent dat dezelfde verg., die dit jaar besluit den post op de begrooting te brengen, het volgend jaar kan besluiten daarop terug te komen.

De heer *Pabst* meent ook dat van eene verbindtenis geen sprake kan zijn, daar er niemand is tegenover wien men zich verbindt, maar eene andere vraag meent Spr., is, of de Staten zich niet gehouden zouden achten de uitgaven te blijven verleenen, en niet zoo spoedig in te trekken. Spr. gelooft niet, dat door het woord *jaarlijks* bedoeld wordt *voor een aantal jaren*, maar eenvoudig dat gedurende het jaar *f* 10[illegible] zal worden gegeven zoo lang blijkt dat het nuttig is.

De heer *Lagerwey* zou niet zoo bepaald het denkbeeld van den heer *Ackersdijck* durven aannemen. Spr. is bevreesd dat, zoo de Staten, terwijl het werk half gelukte, half mislukte, gedurende 10 à 12 jaren eene subsidie hadden gegeven, men eindelijk na 10 of na 20 jaren zou denken, dat er reeds te veel [illegible] is gewaagd om niet nogmaals *f* 1000 te verleenen met hoop op beter slagen, en zoo zou men al [illegible] eenige jaren voortgaan tot men tot zoodanige [illegible] kwam, dat men niet meer terug kon. Spr. gelooft dus dat het denkbeeld door den heer *Bastert* aangegeven de voorkeur verdient, vooral daar Gedep. Staten nu jaarlijks den post op de begrooting zullen moeten brengen, waardoor zij eenigzins gehouden zullen zijn het besluit te verdedigen.

De *Voorz.* wenscht met de meeste kracht aan te dringen op de aanneming van dat eerste punt, daarmede staat of valt de geheele zaak. Spr. acht het niet genoeg Gedep. Staten te magtigen het volgend jaar *f* 1000 te laten verwerken, zonder iets meer. In beginsel, zegt Spr., is het te doen om twee vragen: wil men de zaak? en wil men haar op deze wijze, en het antwoord zal afhangen van de beslissing omtrent het eerste punt. Ten duidelijkste is reeds aangetoond, dat men zich niet verbonden heeft voor de toekomst. Neemt men het beginsel niet aan dat Gedep. Staten op die wijze het werk zullen uitvoeren, en bepaalt men zich alleen tot het toekomende jaar, zonder te weten of men dan verder zal gaan, en met het voornemen om telkens te handelen naar omstandigheden, dan is het werk onuitvoerbaar, en waarom? Men meene niet dat in de maand Junij van het volgende jaar reeds zoovele vruchten zullen zijn verkregen, dat men dan met zooveel meer overtuiging het plan zou kunnen aanprijzen, en de toestand waarin de verg. alsdan zal verkeeren zal dan, wat de resultaten van het werk betreft, zeer weinig veranderd zijn, en op welken grond zou dan de verg. het volgend jaar met meer zekerheid een besluit kunnen nemen dan heden? Spr. herhaalt dat, dat, als men het plan wil en de wijze van uitvoering goedkeurt, men het eerste punt der konkl. moet aannemen, zoo niet, dan stemme men haar af, maar daarmede valt het geheele onderwerp.

Vervolg hierna.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.